

Sygn. akt V ACa 157/18

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Stojek (spr.)
Sędziowie:	SA Tomasz Pidzik SA Wiesława Namirska
Protokolant:	Diana Pantuchowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. R.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...)

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 27 lutego 2018 r., sygn. akt I C 193/17,

1. oddala apelację;
2. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego.

SSA Tomasz Pidzik	SSA Grzegorz Stojek	SSA Wiesława Namirska
-------------------	---------------------	-----------------------

Sygn. akt V ACa 157/18

## UZASADNIENIE

postanowienia o kosztach postępowania apelacyjnego, zawartego w punkcie 2 wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 6 lutego 2020 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 27 lutego 2018 r. w sprawie z powództwa M. R. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Rejonowego w (...) (punkt 1 wyroku Sądu Apelacyjnego) oraz nie obciążył powoda kosztami postępowania apelacyjnego (punkt 2 wyroku Sądu Apelacyjnego).

Wnosząc o oddalenie apelacji, pozwany wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity w Dz. U. z 2019 r. poz. 1265 z późn. zm.; dalej: u.P.G.).

Zasadą jest, że strona przegrywająca proces zwraca przeciwnikowi koszty procesu na jego wniosek, gdy jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, co ma zastosowanie do Prokuraturii Generalnej, jako pełnomocnika instytucjonalnego (art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 109 § 1 k.p.c. i art. 4 ust. 1 pkt 2 u.P.G.). Jednakże ustawodawca w art. 102 k.p.c. zawarł odstępstwo od tej zasady.

Zgodnie z art. 102 k.p.c., wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Chociaż Sąd Okręgowy oddalił powództwo, którym powód domagał się naprawienia szkody wyrządzonej wykonywaniem władzy publicznej, gdyż powód nie wykazał szkody, to jednak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zwrócił uwagę na szereg nieprawidłowości w procedowaniu w sprawie III K 14/14 Sądu Rejonowego w (...), ze względu na które powód pozostawał w subiektywnie usprawiedliwionym przekonaniu o zasadności powództwa skierowanego przeciwko Skarbowi Państwa. Właśnie to zdecydowało o zastosowaniu art. 102 k.p.c. w pierwszej instancji.

Argument ten jest zasadny także na etapie postępowania apelacyjnego, mimo że to właśnie powód zdecydował się kontynuować proces, który przegrał już w pierwszej instancji, co zwykle stanowi przeszkodę w zastosowaniu art. 102 k.p.c. na etapie postępowania apelacyjnego (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 sierpnia 2011 r., II CZ 51/11, niepubl.). Sąd Apelacyjny podziela bowiem to stanowisko judykatury, zgodnie z którym szczególnie uzasadniony wypadek może zachodzić także w drugiej instancji, jeśli wyjątkowe okoliczności sprawy nie uległy zmianie w postępowaniu w drugiej instancji (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2011 r., IV CZ 23/11, niepubl.). Tak jest w niniejszej sprawie. Szczególnie uzasadniony wypadek w okolicznościach rozpoznawanej sprawy sprowadza się bowiem do tego, że obywatel wykazał nieprawidłowości w wykonywaniu władzy publicznej, ze względu na które twierdził o poniesieniu szkody, której naprawienia się domagał. Wprawdzie szkody nie udowodnił, ale nie zmienia to faktu, że to strona pozwana doprowadziła do powstania u powoda subiektywnie usprawiedliwionego przekonania o słuszności swego stanowiska, dopuszczając się nieprawidłowości w procesie karnym. Gdyby nieprawidłowości w procedowaniu w procesie karnym nie zachodziły, wówczas uznać należałoby, że wnosząc apelację, powód ryzykuje w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego, bezzasadnie kwestionując argumentację Sądu pierwszej instancji. Tak jednak nie jest, skoro nieudowodnienie szkody nie jest tożsame z prawidłowym wykonywaniem władzy publicznej przez stronę pozwaną. Zatem zastosowanie zasady odpowiedzialności za koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym w niniejszej sprawie stanowiłoby nieusprawiedliwioną sankcję procesową względem osoby dochodzącej naprawienia szkody, jaka miała wystąpić w efekcie nieprawidłowego wykonywania władzy publicznej. W tym właśnie wyraża się szczególnie uzasadniony wypadek, o jakim mowa w art. 102 k.p.c., który uzasadniał odejście od zasady odpowiedzialności za wynik procesu także w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Tomasz Pidzik SSA Grzegorz Stojek SSA Wiesława Namirska